

DET JURIDISKE FAKULTET

Til: Fakultetsstyret

Fra: Fakultetsdirektøren

Saksnr: 6 a)

Sakstype: Orienteringssak

J.nr: 2008/23098

Møtenr: 1/2009

Møtedato: 19.3.2009

Notatdato: 5.3.2009

Saksbehandler: Mona Charlotte Sinding-Larsen

Sakstittel: Studiekvalitetsrapport 2008

Fakultetenes studiekvalitetsrapport skal følge som vedlegg til årsrapporten, med frist 15. april.

Formålet med rapporten er at den skal gi et så godt bilde av studiekvalitetsarbeidet ved fakultetet at den er nyttig for fakultetets videre arbeid og prioriteringer. Fakultetets analyse bygger på rapporter fra underliggende enheter.

Videre behandling av fakultetenes studiekvalitetsrapporter

Fakultetenes studiekvalitetsrapport utgjør sammen med annen tilgjengelig informasjon grunnlaget for den årlige studiekvalitetsrapporten for UiO. Denne skal legges frem for Universitetsstyret samtidig med den ordinære årsrapporten for UiO. Fakultetenes rapport utgjør også noe av grunnlaget for styringsdialogmøtene med fakultetene.

Videre behandling av fakultetenes forslag til satsningsområder i 2010

I 2009 vil det bli lagt opp til en prosess for å forbedre ny strategisk plan for utdanningsvirksomheten, gjeldende fra 2010. De forslag til satsningsområder som fakultetene fremmer i studiekvalitetsrapporten må sees i sammenheng med fakultetets faglige prioriteringer for utdanningsvirksomheten og vil bli tatt med i arbeidet med ny strategisk plan.

Fakultetets satsningsområder for 2010

I tillegg til å videreføre det daglige kvalitetssikringsarbeidet ved fakultetet i henhold til systembeskrivelsen, kommer fakultetet i 2009/2010 til å prioritere arbeidet med utvikling av studietilbudet ved masterstudiet i rettsvitenskap. Fakultetet er i ferd med å nedsette en arbeidsgruppe for utviklingen av jusstudiet. Arbeidsgruppens mandat er å utarbeide et forslag til omlegging av studiet som medfører en betydelig forbedring av studietilbudet tilpasset kvalitetsreformens intensjoner og med hensyn til NOKUTs anbefalinger.

Vedlegg:

Studiekvalitetsrapport 2008 med vedlegg

STUDIEKVALITETSRAPPORT 2008 FOR DET JURIDISKE FAKULTET

A. RAPPORT FOR BACHELOR- MASTER- PROFESJONSPROGRAM OG VIDEREUTDANNING

1. INNTAKSKVALITET

Med inntakskvalitet siktes det til studentens forkunnskaper og forutsetninger når de begynner på et studium ved UiO.

1.1 Antall førsteprioritetssøkere per studieplass (ramme) på grunnutdanningene

Se vedlegg, pkt. 1.1..

Fakultetsnivå:

I perioden 2004-2008 har antallet primærsøkere per studieplass til lavere grad ligget stabilt på mellom 4,3-4,7. En topp i 2005 med 5,2 har sammenheng en reell økning i antall søkere på ca. 9 % i forhold til året før, og en reduksjon av antallet studieplasser ved fakultetet dette året (ble redusert fra 685 til 675).

Programnivå:

Bachelorprogrammet Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI) hadde i 2008 2,1 primærsøkere per antall studieplasser. Tallet for Kriminologi (KRIM) var 9,2. Masterstudiet i rettsvitenskap har til og med 2008 opptak med en ramme på 295 studenter hvert semester, med antall primærsøkere per studieplass på 1, 5 i vårsemesteret og 6,5 i høstsemesteret, med et snitt på 4.

Søknadstallene ved fakultetet har vært relativt stabile de siste årene. Det er en svak økning fra i fjor i antall primærsøkere per studieplass til DRI og KRIM. For masterstudiet i rettsvitenskap er det ingen endring.

1.2 Endringer i inntakskvaliteten

Poengsum ved opptak

For Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI) var poengsummen ved opptak i 2008 47,3 i den ordinære kvoten og 43,3 i primærkvoten. Poengsummen har gått noe ned de senere år. Poengsum i ordinær kvote var i 2007 48,2 og i 2006 50,5. For primærkvoten var poengsum i 2007 44,8 og i 2006 44,6.

Ved opptak til bachelor i Kriminologi var poengsummen i ordinær kvote 55 og i primærkvote 50,3. Dette er en liten økning fra 2006 og 2007.

For masterstudiet i rettsvitenskap var poengsummen i den ordinære kvoten 56,1 i vårsemesteret 2008 og 59,8 i høstsemesteret. Poengsummen er nesten uendret fra 2006, med unntak av en liten nedgang i vårsemesteret (fra 56,8 i 2007 til 56,1 i 2008). I primærkvoten var poengsummen for vår-opptaket 2008 52,3 og for høst-opptaket 55,4. Her er tendensen en ørliten nedgang fra året før.

Statistikk for opptak til grunnutdanningene (NOM-opptaket) i 2008, hentet fra:
http://www.uio.no/for_ansatte/arbeidsstotte/sta/fs/statistikk/opptak/08/nom.html

Rekrutteringsarbeid

Det juridiske fakultet følger opp arbeidet som gjøres i regi av Informasjonsavdelingen (IA). Fakultetet har ikke ressurser til rekrutteringsarbeid utover dette, og vurderer heller ikke en ytterligere innsats som hensiktsmessig. Inntakskvaliteten ved fakultetet er generelt svært høy ved fakultetet. De variasjoner vi finner i opptakstallene sammenlignet med tidligere år begrunner heller ikke særskilte tiltak, da de enten må ses på som naturlige variasjoner eller som en del av de generelle svingningene fra tidligere opptaksår.

1.3 Rekruttering av minoritetsstudenter

Fakultetet har gjennom flere år fulgt opp det arbeid som har skjedd i regi av Minoriteter i fokus i Akademia (MiFA) og IA gjennom deltagelse på arrangementer som har potensielle minoritetsstudenter som målgruppe, og vil følge opp dette videre..

Fakultetet har et meget godt samarbeid med Juristforeningen om mottaket av nye studenter. Foreningen har lagt vekt på at fadderuken skal inkludere alle grupper, og foreninger og lag som representerer minoritetsgrupper eller livssyn inviteres til å synliggjøre sine aktiviteter i fadderuken slik at de nye studentene får presentert et bredt spekter av aktiviteter, men under samme paraply i regi av Juristforeningen.

Ved Det juridiske fakultet har Likestillingsutvalget(LSU) fra 1.1.2008 ansvar for tiltak mot etnisk diskriminering.

2. RAMMEKVALITET

Med rammekvalitet siktes det til kvaliteten på det helhetlige fysiske og psykososiale læringsmiljøet.

2.1 Gjennomføre tiltak for å gjøre læringsmiljøet universelt utformet

2008 har vært startåret for et større oppussingsarbeid på fakultetets bygninger. UiO har et kontinuerlig fokus på universell utforming i alle bygge- og oppussingsprosjekter.

Kontaktperson for funksjonshemmede har i 2008 deltatt på flere kurs om universell utforming og den nye antidiskrimineringsloven.

Fakultetet har arbeidet videre med å overføre all innlevering av fakultets- og kursoppgaver til lærerverktøyet Fronter, samtidig som vi er fleksible på å tilby levering på e-post for studenter som ønsker det.

Programplan på nett har vært et satsingsområde i 2008, og arbeidet ferdigstilles i 2009. Programplan på nett gjør det enklere for studenter å sette seg inn i studieinformasjon og relevant regelverk. Samtidig går brukervennligheten opp for flere grupper, da html-filer er mer anvendelige dersom man bruker programmer som f.eks. DAISY.

Fakultetet har arbeidet for å oppfylle krav om at nye dokumenter publisert på statlige nettsteder skal benytte åpne standarder. Åpne standarder betyr at dokumenter skal kunne åpnes uavhengig av programmet som opprettet dem. Hensikten er at alle skal ha lik tilgang til

offentlig informasjon. Fakultetet arbeider også med å øke nynorskandelen på nettsidene, for eksempel er nå alle skjemaer tilgjengelig på begge målførene.

2.2 Rapportering av klager og avvik på læringsmiljøet

Fakultetet iverksatte sin rutine for mottak av klager på læringsmiljø 2. september 2005. Teamleder for Infosenteret har ansvaret for mottak og videreformidling av klageskjemaer, samt arkivering og rapportering til leder av studieseksjonen. Fakultetet har i 2008 informert studentene om klagemuligheten og har synliggjort skjemaet for klager på læringsmiljøet.

Det kom inn totalt 23 klager på læringsmiljøet i 2008. De fleste klagene er av byggteknisk art hvor teknisk-sentrum er den naturlige adressaten for utbedring. Det er få klare gjennomgangstemaer i klagene, men tre kan nevnes for lav/høy temperatur i læringslokalene, dårlig luft og støy fra servere og lysarmatur. Dessuten har det vært klaget over svært dårlig informasjon til studentene når det gjelder stengingen av vestfløyen i Midtbygget og åpningen av lesesalene i St. Olavsgt. Med unntak av en klage på at uvedkommende har kommet seg inn på lesesalen og vært til sjanse for studentene samt stjålet en lommebok har det ikke kommet inn klager som relaterer seg til det psykososiale læringsmiljøet.

2.3. Tiltak rettet mot førsteårsstudenten

Rettskilder til fots er det første undervisningstilbudet studentene får på 1. avdeling. Dette er studentenes første møte med rettsvitenskap som fag og går ut på å gjøre studentene kjent med juridisk metode og rettskildene så tidlig som mulig. Tilbudet gir god anledning til samarbeid og lærerkontakt.

Fadderuken. Fakultetet har et godt samarbeid med Juristforeningen om mottak av nye studenter. Fadderukeprogrammet skal gi en sosial og faglig introduksjon til nye studenter.

Bostadutvalget som ble satt ned for å følge opp NOKUTs reakkreditering, konkluderte med at det er for lite lærerkontakt på jusstudiet. Fakultetet er derfor i gang med et pilotprosjekt våren 2009 der basisgrupper prøves ut. Basisgruppene er foreslått å være obligatorisk og studentene bør følges opp av samme lærer hele semesteret. Basisgruppene består av 12 studenter som har en lærer (fast vitenskapelig ansatt), gruppen møttes 15 ganger i vårsemesteret. Basisgruppen skal fokusere på ferdigheter som metode, rettskildelære etc. Ordningen vil bli innført gradvis og fakultetet vil starte opp med basisgrupper for 1. semester på 1. avdeling og 1. semester på 3. avdeling høsten 2009.

3. PROGRAMKVALITET

Med programkvalitet siktes det til kvalitet i studieplanen og organiseringen av læringsarbeidet. En studieplan omfatter både programplan og emnebeskrivelser.

3.1 Vesentlige endringer i studietilbudet

FS kode	Navn: Studieprogram/studieretning	Beskrivelse av gjennomførte eller planlagte vesentlige endringer	Årsaker til endringen
	Masterstudiet i rettsvitenskap	Begrenset gjentak av eksamen	Høyt gjentak av beståtte eksamener medfører økonomisk belastning for fakultetet
	Masterstudiet i rettsvitenskap	Større kurs- og pbl-grupper, og redusert timeantall	Fakultetets budsjettsituasjon
	Masterstudiet i rettsvitenskap	Avdelingseksamenene redusert fra 8 timer til 6 timer, valgmenene fra 6 timer til 4 timer	Fakultetets budsjettsituasjon
	Masterstudiet i rettsvitenskap	Fra vår 2008 tilbys undervisning og eksamen i valgmenene som en hovedregel kun en gang i året	Fakultetets budsjettsituasjon
JUR3000	Masterstudiet i rettsvitenskap	Hjemmeeksamen erstattes av en skoleeksamen på 6 timer fra og med våren 2008. Dette betyr også at det ikke blir en muntlig prøving av kandidatene.	Fakultetets budsjettsituasjon
JUR1000 JUR2000 JUR3000 JUR4000 og enkelte valgmenner	Masterstudiet i rettsvitenskap	Det vil ikke lenger bli gitt utsatt prøve for emner som har eksamen hvert semester. Emner som har eksamen en gang i året har fortsatt utsatt prøve. ¹	Fakultetets budsjettsituasjon
INF1000	Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI)	Emnet 'Grunnkurs i objektorientert programmering' vedtatt flyttet fra andre til tredje semester	Høy strykprosent. Opplevs som en flaskehals for mange DRI-studenter
	Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI)	Det er vedtatt at studenter ved DRI-programmet kun skal ha studierett til enkeltemnene, og ikke til de ulike "avdelingene" som inngår i masterstudiet i rettsvitenskap	Enkelte DRI-studenter synes å ha brukt denne muligheten som ei bakkdør inn til jusstudiet.

¹ Dette er i henhold til krav i Universitetets studieforskrift § 5.5.1. Motsatt har fakultetet ingen plikt til å gi utsatt prøve når det er ordinær eksamen det påfølgende semester.

3.2 Internasjonalisering

Se tabell, pkt. 3.2.

Studenter

DBH-tabellen viser at det er svært liten endring i antall innreisende og utreisende studenter siden i fjor. Hvis man ser på de siste fire årene, er det en svak stigning i antall innreisende studenter i perioden, mens antall utreisende studenter varierer. Varierende tall med hensyn til utreisende studenter kan ha ulike årsaker. En viktig faktor kan være overgang til ny studiestruktur. Med denne, som var en konsekvens av den såkalte kvalitetsreformen, ble valgdelen av studiet, og dermed muligheten til utenlandsopphold, redusert med ett semester, fra tre til to. Ett av disse semestrene er viet masteroppgaven, og dette medfører at dersom studenten ønsker ett semester i utlandet, må hun gi avkall på de valgemner fakultetet tilbyr. Valgemnene kan gi god kombinasjonseffekt med masteroppgaven, og gir i tillegg anledning til å komme i tettere kontakt med spørsmål som ligger nærmere forskningsfronten og de fagpersoner som er engasjert der. Det er derfor ikke overraskende at andelen utreisende studenter er gått ned.

I tillegg kommer at de studenter som velger å reise ut, ser seg bedre tjent med et helt år i utlandet enn ett semester. Dersom de i løpet av dette året avlegger en mastergrad som i innhold svarer til det femte året ved masterstudiet i rettvitenskap, kan dette erstatte det femte året. I tillegg til den utenlandske LL.M-graden oppnår studentene da den norske mastergraden på normert tid. Studenter som velger en slik løsning – og dem er det en del av – fremkommer ikke i statistikken.

Fakultetet har i dag avtale med 52 læresteder innenfor Sokrates-programmet, 8 bilaterale avtaler med universiteter i USA, Canada, Storbritannia og Australia (betalingsplasser og gratisplasser), og 12 avtaler innenfor Nordplus-nettverket, et nettverk som omfatter alle de juridiske lærestedene i Norden. I alt tilbyr fakultetet på årsbasis 170 plasser. I tillegg kommer utvekslingsplasser som jusstudenter kan søke gjennom Seksjon for internasjonalisering av studier ved UiO.

I 2008 avsluttet 80 studenter sine delstudier/studier utlandet (tall fra DBH, kun studenter som reiste på delstudier via en avtale er med i disse tallene). Studenter som deltar i et LL.M.-program på egenhånd eller reiser utenom fakultetets/universitetets avtaler er ikke med i dette tallet, disse får fakultetet først kunnskap om når studentene søker om godkjenning av sine studier fra utlandet.

Innreisende studenter

Fakultetet har tatt imot utenlandske studenter siden 1993. I 2008 mottok fakultetet 131 studenter som kom på et utvekslingsprogram, inkludert kvotestudenter. Det tilbys ca. 10 kurs på engelsk hvert semester. Det er hovedsakelig utvekslingsstudentene og studentene på de engelskspråklige mastergardene som benytter seg av det engelskspråklige tilbudet på engelsk. Det ble avlagt til sammen 599 eksamener i engelskspråklige fag ved fakultetet, hvorav 69 av disse på bachelornivå (hver student avlegger flere eksamener).

Fakultetet mottar også internasjonale programstudenter på de fem internasjonale masterprogram som fakultetet tilbyr. Disse er LL.M in Maritime Law, LL.M in Information and Communication Technology Law, LL.M in Public International Law, Master of

Philosophy in the Theory and Practice of Human Rights og Master of Arts in Marine Insurance & Risk Management. Eksempelvis er masterprogrammet i Maritime Law et av de internasjonale masterprogrammene ved UiO som har aller flest søkere og som har høyest kvalitet på studentene som søker. Det tas også opp norske studenter på programmet og programmet er et av få eksempler på god integrering og utveksling av erfaringer mellom de internasjonale og norske studentene ved fakultetet.

Tiltak/planer om tiltak for å øke utreise

På Bachelorprogrammet i Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet og Masterprogrammet i Forvaltningsinformatikk er det i følge årsrapport for 2007/08 uvanlig med utenlandsopphold til tross for at programplanene åpner for dette. Avdeling for forvaltningsinformatikk (AFIN) vil arbeide med å tydeliggjøre at utenlandsopphold er et alternativ og legge bedre til rette for at studentene kan velge dette.

Institutt for kriminologi og rettssosiologi vil arbeide for å bedre rutinene for å følge opp studenter som velger å ta emner i bachelorgraden i utlandet.

Lærere

Fakultetet er generelt positive til at våre ansatte kan ha professor II-stillinger andre steder. Det finnes ingen samlet oversikt over ansattes opphold i utlandet. Det vi vet er at en del lærere velger å ha lengre utenlandsopphold under forskningstermin. Alle stipendiater oppfordres til å ha et utenlandsopphold i løpet av stipendiatperioden, og de må delta på en nordisk + en internasjonal konferanse + utenlandstur i regi av fakultetet. Lærere ansatt ved UiO får ikke uttelling i timebanken når de underviser ved andre institusjoner, men får honorar fra stedet de underviser på. Vi utbetaler honorar til eksterne som underviser hos oss.

Vi har flere professor II fra utlandet. I perioder har fakultetet også hatt gjesteprofessorer for å styrke kapasiteten her. Ph.d.-programmet henter ofte inn forelesere fra utlandet for enkeltseminarer og som veiledere, enten hoved-, eller medveiledere, til kandidater på programmet.

3.3 Videreutdanning

Nordisk institutt for sjørett (NIFS) startet i 2007 et nytt engelskspråklig masterprogram, Marine Insurance and Risk Management, <http://www.uio.no/studier/program/mirm-master/> Studiet er erfaringsbasert og går over tre år på deltid.

I tillegg er instituttet med på et prosjekt kalt North Sea Energy Law programme (NSEL). Dette er et prosjekt i regi av Universitetet i Groningen, Nederland. Det er fire samarbeidende institusjoner: Universitetet i Groningen, København Universitet, Universitetet i Aberdeen og UiO. Prosjektet har søkt EUs Life Long Learning Programme og fått penger til å utvikle programmet. Instituttet skal bidra med én undervisningsmodul i dette prosjektet (up-stream energy). Det er meningen at programmet skal starte høsten 2009 med første modul som skal gå i Groningen. Instituttets modul skal gå av stabelen i februar 2010.

I første omgang er dette et etterutdanningsprosjekt, det vil si at studentene ikke vil få studiepoeng ved å følge kursene i dette programmet. Det er ment for folk som allerede er i arbeid og som jobber innenfor energisektoren. På sikt er det meningen å oppgradere programmet til et videreutdanningsprogram, det vil si at studentene skal få studiepoeng for kursene de tar. NIFS tilbyr også andre kurs og seminarer for etter- og videreutdanning, <http://www.jus.uio.no/nifs/nifs/seminar/index.html>.

Norsk senter for menneskerettigheter tilbyr jevnlig etterutdanningskurs i menneskerettigheter, se <http://www.humanrights.uio.no/studier/evu/>, og avdeling for forvaltningsinformatikk (AFIN) tilbyr tre bolker fra sin masterutdanning som videreutdanning, se <http://www.afin.uio.no/studier/vett/index.html>.

Fakultetet har så langt vært tilbakeholdne med å satse på etter- og videreutdanningstilbud på fakultetsnivå grunnet den økonomiske situasjonen og det høye forholdstallet mellom lærere og studenter. Studieseksjonen vil i løpet av 2009 utrede om det er ønskelig å satse mer på EVU, og hvordan et slikt tilbud eventuelt bør utformes.

4. UNDERVISNINGSKVALITET

Med undervisningskvalitet siktes det til kvaliteten på undervisning og veiledning slik at studentenes læringsutbytte blir best mulig.

4.1 Læringsutbytte og kandidatens kompetanse

Fakultetet har i 2008 arbeidet med programplan på nett, og arbeidet ferdigstilles i 2009. Studienes læringsmål og læringsutbytte er nå lettere tilgjengelig for studentene og tydeliggjort i større grad enn tidligere.

Fakultetet har også hatt fokus på å fylle ut informasjon om "Hva lærer du", som er en spisset formulering av lærings- og kompetansemål. Over et tyvetalls valgemner har i løpet av året fått ny tekst på emnesidene.

Det er for tidlig å si om dette har hatt noen effekt på undervisningskvaliteten.

4.2 Undervisningskvalitet generelt

I samarbeid med Pedagogisk forskningsinstitutt ved Det utdanningsvitenskapelige fakultet er det avholdt kurs for kurslærere. Målgruppen for kurset er kurslærere på 1. og 2. avdeling, med noe eller ingen undervisningserfaring, men også mer erfarne lærere er velkomne. Siktemålet er å gi en innføring i pedagogiske metoder til kursundervisning, og å utvikle en forståelse av lærerens rolle i oppgavebaserte kurs. Erfaringene fra kurset og tilbakemeldinger fra kursdeltakerne er positive, og det er grunn til å anta at kurset medfører at studentene får bedre undervisning.

Det nedlegges et omfattende og godt arbeid på alle avdelingene på rettsstudiet. Prosjektundervisningen på 3. avdeling fremstår som særlig vellykket, og tilbakemeldingene fra pbl-undervisningen er svært positiv. Det samme gjelder «Rettskilder til fots», som er det første undervisningstilbudet studentene får på 1. avdeling. Et fellestrekk ved disse tilbudene er at de krever stor egenaktivitet, og at de gir god anledning til samarbeid og lærerkontakt. Et neste trekk ved dem er at læringsutbyttet er mer sammensatt enn ved «rene» forelesninger. Gjennom prosjektundervisningen, pbl, og rettskilder til fots gis studentene også strategier for å lære, slik at undervisningsutbyttet slik sett er «dobbelt». Tilbudene i disse undervisningsformene har måttet tilpasses fakultetets økonomiske situasjon, slik at det i 2008 var flere deltakere på hver kurs- og pbl-gruppe, samtidig som timetallet ble redusert.

Programrådet har møter fire-fem ganger i semesteret. En fast post på dagsorden er beretning om tingenes tilstand fra den enkelte avdelingsansvarlige. Spesielle problemstillinger kan tas

opp til diskusjon, og den enkelte avdelingsansvarlige kan hente inspirasjon til løsningen av sine utfordringer. Posten benyttes også som en anledning til å dele suksesshistorier til inspirasjon for aktivitetene på andre avdelinger. Erfaringene med denne posten er positive.

5. RESULTATKVALITET

Med resultatkvalitet siktes det til studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring i forhold til studieplanens mål. Inkluderer også arbeidslivsrelevans.

5.1. Studiepoengsproduksjon pr. programstudent

Se vedlegg, pkt 5.1.

Totalt sett har fakultetet en relativt jevn studieprogramsproduksjon. Det var en topp i studiepoengproduksjonen 2005, men ellers har det vært en jevn stigning siden 2001/2002. Nedgangen etter 2005 kan ha sammenheng med en reduksjon av antallet studieplasser ved fakultetet dette året (ble redusert fra 685 til 675).

Studentene ved fakultetet er generelt karakterorienterte, og det er derfor en del som utsetter eksamen og tar opp igjen eksamener. For å bøte på dette er det nå innført gjentaksbegrensninger, men virkningstidspunktet for innføringen av gjentaksbegrensningene har medført at disse ikke har hatt noe begrensende effekt i denne rapporteringsperioden. I tillegg er masterstudiet i rettsvitenskap organisert i årsheter og enhver forsinkelse gir seg utslag i minst 30 studiepoeng.

5.2. Kvalitetssikring av sensur

Det er ikke iverksatt særskilte tiltak for kvalitetssikring av sensur i 2008. Fakultetet har ingen planer om endringer av rutinene for kvalitetssikring av sensur. Fakultetets rutiner for kvalitetssikring er i utgangspunktet veldig grundig og omfattende, og ble i 2007 beskrevet som velfungerende og trygge av NOKUT-komiteen.

(Eksamensoppgavene utformes av et oppgaveutvalg, der også studentene er representert. Det skrives en sensorveiledning der det redegjøres for kunnskapskrav, hvilken undervisning som er gitt i de emnene eksamensoppgaven berører, behandlingen i lærebøkene og rettskildesituasjonen på området. Hver eksamensbesvarelse vurderes av minst to sensorer).

Tilsynssensor hadde gjennomgang av JUR2000 i studieåret 2007/2008, og leverte rapport i september 2008. Rapporten konkluderer med at eksamensarbeidet både faglig og administrativt utvilsomt innfrir de krav som UiOs sentrale retningslinjer setter, jf pkt 3 foran.

Det planlegges en sensorkonferanse høst 2009.

5.3. Antall uteksaminerte kandidater med lavere og høyere grad

Se vedlegg, pkt 5.3.

Ferdige kandidater totalt ved JF

2004	392	(52 % kvinner, 48 % menn)
2005	421	(60 % kvinner, 40 % menn)
2006	464	(56 % kvinner, 44 % menn)
2007	627	(54 % kvinner, 46 % menn)
2008	558	(61 % kvinner, 39 % menn)

Det har vært nedgang i fra 2007, da fakultetet hadde et spesielt høyt antall uteksaminerte kandidater. Det høye tallet for 2007 skyldes hovedsakelig at cand.jur. graden ble utstedt siste gang våren 2007. Sett i forhold til tallene for 2004-2006 ser vi en økning i antall kandidater.

Rettsvitenskap

Så vel studenter som arbeidsliv er karakterorientert. Dette er noe av forklaringen på at studenter utsetter eksamen, og også tar eksamener om igjen. Begge deler reduserer gjennomstrømningen. I tillegg medfører det forhold at masterstudiet i rettsvitenskap er organisert i årsheter at enhver forsinkelse gir seg utslag i minst 30 studiepoeng.

Engelskspråklige masterprogram

De engelskspråklige masterprogrammene ved fakultetet har en god gjennomføringsgrad og lite frafall.

Bachelorprogrammet Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet (DRI)

Programmet har et samlet frafall på 12 (9) studenter eller 33 % (24 %) i løpet av første studieår. Fra samtaler med enkelte studenter vet vi at kravet til informatiske emner oppleves som tungt. Eksamenstall for INF 1000 bekrefter denne mistanken. På bakgrunn av gjennomgangen av denne eksamensstatistikken er det gjennomført ekstraordinære tiltak i form av særlig støtteundervisning innen objektorientert programmering for DRI-studenter. Tiltaket er igangsatt høsten 2008, og vil bli videreført neste semester (vår 2009) parallelt med ordinær undervisning i INF1000. På lengre sikt er det grunn til å vurdere den rollen INF1000 har som obligatorisk emne på studieplanen for DRI.

6. STYRINGSKVALITET

Med styringskvalitet siktes det til institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

6.1. Periodisk programevaluering

	Samlet antall program ved fakultetet	Antall gjennomførte programevalueringer	Antall planlagte programevalueringer i 2009
Bachelorprogram	2	1	1
Masterprogram	9	1	3

Masterstudiet i rettsvitenskap gjennomgikk en revidering av NOKUT i 2006 og 2007, dette teller som en periodisk programevaluering. Masterprogrammet 'Master of Philosophy in the Theory and Practice of Human Rights' skulle programevalueres i 2008, dette er forskjøvet til 2009. I 2009 vil det også gjennomføres programevaluering av bachelorprogrammet i kriminologi og masterprogrammene i kriminologi og rettssosiologi.

6.2. Samlet vurdering av fakultetets kvalitetsarbeid

Det er ikke gjennomført særlige tiltak i 2008 for å synliggjøre evalueringsresultater og iverksatte tiltak for forbedring av studiekvaliteten. Fakultetet har egne nettsider for kvalitetssikring av studiene. Her ligger informasjon som systembeskrivelse, årsrapporter og gjennomførte evalueringer. På siden er også lenke til fakultetets system for klager på læringsmiljøet.

Studentenes mulighet til å påvirke og delta i kvalitetssikringsarbeidet skjer på flere måter. Dels gjennom at studentene deltar i underveisevalueringer, der de får utdelt 5-minutters lapper hver gang de er på undervisning, emneevalueringer som skjer gjennom spørreundersøkelser der fakultetet bruker Nettskjema og gjennom referansegrupper der studenter fra alle avdelinger møter studiedekan og representanter fra administrasjonen. Alle tilbakemeldinger på emner/avdelinger som inngår i masterstudiet i rettsvitenskap diskuteres i PMR og oppfølging skjer blant annet gjennom at PMR vedtar endringer i studiet/ undervisning m.m.

I tillegg til dette så er det, som tidligere nevnt, opprettet klagesider for studentene vedrørende klager på det fysiske og psykososiale læringsmiljøet.

Studentene er også representert i alle de styrende organ ved fakultetet, så som f. eks fakultetsstyret og Programrådet for masterstudiet i rettsvitenskap. I tillegg har representanter fra Juridisk Studentutvalg (JSU) månedlige møter med ledelsen. Fakultetet er lydhørt for studentenes tilbakemeldinger og det er en åpen dialog mellom ledelse og studentene.

Evaluerings av undervisning ved bruk av nettskjema fungerer noenlunde. Det er imidlertid et problem at svarprosentene gjennomgående er lave, og at evalueringene lett får preg av tilfredshetsevalueringer. Det er ikke åpenbart at studentenes tilfredshet er et godt mål på om det er kvalitet i alle ledd i de studieprogram fakultetet tilbyr. Det er ikke lett å ha klare formeninger om årsakene til den lave studentoppslutningen om kvalitetsarbeidet, men mulige forklaringer kan være at de ikke har tro på at de kan gjøre en forskjell, at fakultetet uansett har begrensede muligheter til å gjøre det bedre på grunn av ressursituasjonen, at forbedringer neppe vil komme dem til gode, samt at det oppfattes som for brysomt å gi tilbakemeldinger.

Fakultetet vil i 2009 nedsette en arbeidsgruppe som vil vurdere evalueringen av undervisningen ved fakultetet. Gruppen vil blant annet se på form, metode og formidling av evalueringsresultater og iverksatte tiltak.

Fakultetets arbeid med omlegging av masterstudiet i rettsvitenskap har en viktig kvalitetsdimensjon. Gjennom omleggingen, og den ressursforbedringen fakultetet har fått gjennom universitetsstyrets vedtak om reduksjon av studieplasser, vil studentene få tettere oppfølging og mer kvalitet i studietilbudet. Fakultetet antar også at tettere oppfølging vil gi studenter som også er mer engasjert i studiekvalitetsrelaterte spørsmål.

Vurderingen er basert på følgende evalueringer i 2008:

Programmer som administreres av fakultetet

- Periodiske sluttevalueringer av emner på bachelor- og masterprogrammer:
 - o JUR5290/ 1290 Konkurranserett
 - o JUR5450/ 1450 Marine Insurance
 - o JUR5960/ 1960 Trygderett
- Periodisk avdelingsevaluering av 3. Avdeling i Rettsvitenskap
- Årsrapporter for fakultetets bachelor- og masterprogrammer for studieåret 2007/2008
- Tilsynssensorrapporter for 2007-08:
 - Masterstudiet i rettsvitenskap
 - Institutt for kriminologi og rettssosiologi
 - LLM program i Public International Law
 - LLM program i ICT Law
 - LLM program i Maritime Law

- Master of Philosophy in the Theory and Practice of Human Rights

AFIN: Det foretas jevnlig evalueringer av emner, eksamener og undervisning.

IKRS: Det foretas jevnlig evalueringer av emner, eksamener og undervisning. I tillegg til egenevalueringer av emneansvarlig, ble alle frie emner evaluert med nettskjema våren 2008. Det er satt ned tre arbeidsgrupper for å gjennomgå hvert av de tre studieprogrammene. Det er hovedsakelig en pensumrevisjon, men også en gjennomgang av emnebeskrivelser. Vedtak her vil eventuelt skje våren 2009.

6.3. Forslag til satsingsområder for kvalitetsutvikling av studiene i 2010

Ved fakultetet pågår det som nevnt et arbeid for utvikling av studietilbudet ved masterstudiet i rettsvitenskap. Bakgrunnen er flersidig. Dels er den forårsaket av NOKUTs anbefalinger ved reakredittering av masterstudiet. Dels har det av flere av fakultetets vitenskapelig ansatte vært uttrykt misnøye med konsekvensene av studiereformen av 2004 for valgfagene. Dette har også en side til prosessen vedrørende faglige prioriteringer. Endelig har det også pågått en prosess for å bedre ressurs situasjonen ved det juridiske fakultet, som har resultert i at Universitetsstyret ved vedtak av 25. november 2008 har besluttet at fakultetet skal redusere antall studieplasser fra 595 til 395 i året, samtidig som man beholder nivået for dagens tildelinger. Forutsetningen for vedtaket er blant annet at fakultetet setter i gang tiltak for å fornye studiet. Arbeid med utvikling av studietilbud er med andre ord en betingelse for at fakultetet får bedret sin økonomiske situasjon, samtidig som dette vil gi oss økonomiske rammebetingelser som overhodet gjør det mulig å vurdere forbedringstiltak.

Det ble arrangert en fakultetskonferanse i februar 2009, og fakultetet er i ferd med å nedsette en arbeidsgruppe. Arbeidsgruppens mandat er å utarbeide et forslag til omlegging av studiet som medfører en betydelig forbedring av studietilbudet tilpasset kvalitetsreformens intensjoner og med hensyn til NOKUTs anbefalinger.

Viktige momenter er:

- integrering av metode i hele studiet
- innføring av nye undervisnings- og evalueringsformer
- større innslag av det internasjonale aspektet i hele studiet
- større og bedre integrering av etikk
- større valgfrihet

Arbeidsgruppen skal også se på og vurdere de forslag som ble fremlagt av 5-års komiteen, men som ikke ble innført av økonomiske årsaker.

B. RAPPORT FOR FORSKERUTDANNINGEN

Vedlegg, Det juridiske fakultets årsrapport for studiekvalitet 2008

Pkt. 1.1. TABELL 1 : Antall førsteprioritetssøkere pr. studieplass på grunnutdanningene.

	2004			2005			2006			2007			2008		
	l. pri	Ramme	l.pri/ramme	l. pri	Ramme	l.pri/ramme	l. pri	Ramme	l.pri/ramme	l. pri	Ramme	l.pri/ramme	l. pri	Ramme	l.pri/ramme
HF	4298	1591	2,7	4585	1641	2,8	4051	1636	2,5	3728	1636	2,3	3681	1646	2,2
JUR	3185	685	4,6	3531	675	5,2	3206	675	4,7	2936	675	4,3	2953	670	4,4
MED	1535	270	5,7	1516	270	5,6	1529	270	5,7	1420	270	5,3	1535	270	5,7
MATNAT	1597	1088	1,5	1375	1148	1,2	1374	1076	1,3	1383	1078	1,3	1410	1078	1,3
OD	375	89	4,2	430	89	4,8	475	89	5,3	414	89	4,7	433	89	4,9
SV	5198	1570	3,3	4822	1425	3,4	4704	1410	3,3	5135	1313	3,9	4682	1303	3,6
TF	47	80	0,6	73	110	0,7	101	110	0,9	89	89	1,0	92	94	1,0
UV	742	365	2,0	734	330	2,2	634	360	1,8	631	360	1,8	624	370	1,7
LAP	286	200	1,4	388	200	1,9	471	210	2,2	389	210	1,9	417	225	1,9

Grunnlagsmaterialet i tabell 1 er hentet fra Studieavdelingens FS- sider: http://www.uio.no/for_ansatte/arbeidsstotte/sta/fs/statistikk/

Dersom fakultetene ønsker det, kan Informasjonsavdelingens detaljerte statistikk brukes for et mer utfyllende bilde av inntakskvaliteten.
 Denne finnes på følgende adresse: <http://www.admin.uio.no/studiered/kampanje/oppgaver/statistikk/>
 Har du ikke allerede tilgang til denne siden, vil du få det ved å sende mail til: studred-kontakt@admin.uio.no

Kilde: Samordna opptak og egen institusjon

Pkt. 3.2. TABELL 2

Internasjonalisering (antall inn- og utreisende studenter) 1), jf. DBH-tabell "Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogram".

	2004			2005			2006			2007			2008		
	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total
HF	141	122	263	170	114	284	199	140	339	194	166	360	226	191	417
JUR	87	100	187	109	67	176	96	108	204	128	76	204	131	71	202
MATNAT	34	152	186	64	180	244	62	190	252	80	131	211	78	120	198
MED	74	49	123	90	61	151	105	74	179	97	57	154	89	63	152
OD4)	9	9	18	7	5	12	16	18	34	7	6	13	11	6	17
SV	80	109	189	142	199	341	163	195	358	204	183	387	207	229	436
TF	7	3	10	6	2	8	3	3	6	5	2	7	6	2	8
UV	18	2	20	26	37	63	45	68	113	51	60	111	32	63	95
SKK	0	0	0	0	0	0	1	1	2	1	3	4	2	2	4
SUM	1	1	2	1	0	1	3	0	3	1	0	1	3	0	3

Kilde: DBH

1.Omfatter alle inn- og utreisende utvekslingsstudenter som er omfattet av en utvekslingsavtale eller utvekslingsprogram, med varighet på tre måneder eller mer. Studenter under kvoteprogram er inkludert, mens individbaserte avtaler ikke inngår. Link til DBHs definisjon og tabell: http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/fremhenting.cfm?emne_id=2&tabell_id=142&emne_navn=Studentdata

Hvis enheten ønsker å kommentere individbaserte avtaler må dette gjøres separat og som et tillegg til å kommentere tallmaterialet i tabellen. De individbaserte avtalene finnes også i DBH. Bytt parameter i feltet "avtale" til "individbaserte avtaler".

Pkt. 5.1. Studiepoengstatistikk for Det juridiske fakultet

- * Tallene er hentet fra DBH
- * Totalt antall 60 studiepoengenheter
- * Nye studiepoeng
- * Ordinære studenter (uten privatister)

Studieprogram	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Demokrati og rettigheter i informasjonssamfunnet					1	15,3	23	21,2
Forvaltningsinformatikk hovedfag	4	10	2	3	1	1	5	13,0
Masterprogrammet i forvaltningsinformatikk				4	3	3	6	-
Master - menneskerettighetsteori og praksis *	11	11	17	52	21	9,5	5,3	26,1
Masterprogrammet i rettsinformatikk *	0	3	11	12	12	6	9,5	42,3
Masterprogrammet i sjørett *	4	18	12	17	19	10	9,3	10,0
Masterprogrammet i folkerett *		3	11	16	16	7	5	25,6
Masterprogrammet i kriminologi			10	12	25	34	33,2	30,3
Masterprogrammet i retts sosiologi			5	7	15	7	14,8	10,8
Masterprogrammet i rettsvitenskap				17	1 327	1624	1916,2	1981,7
Juridiske emner lavere grad			8	78	94	95,5	113,3	-
DR. Juris + phd	3	15	20	11	9	21	36,5	24,0
DR.polit i KRIM	0	0	5	2	3	6	6	

2-5 Avd Jus	99	33	33	2	-	-	-	-
Jusstudiets grunnfel, reform 96	766	819	885	982	72	23,5	-	-
Profesjonsdelen av jusstudiet (utfases i 2007)	264	1 204	1 095	1 060	1071	335	155	-
Kriminologi lavere grad (BA + emner)	147	190	268	180	158	143	143	151,3
Kriminologi hovedfag	18	12	8	32	16	8	10	-
Språkkurs for juridiske studenter	2	6	5	3	2	4	4	2
Spesialfag (valgemner høyere grad)	131	123	134	167	155	295,7	227,4	330,8
Ex.fac.						64	59,3	?
Sum	2 448	2 445	2 528	2 655	3 018	2715,5	2781	2669,3

* Tall for de engelskspråklige mastergradene omfatter kun studentene som er oppmeldt på de aktuelle programmer. Poeng som andre studenter avlegger gjennom kurs som tilhører disse programmene er ikke inkludert.

Pkt. 5.3. TABELL 3

Antall uteksaminerte kandidater på lavere og høyere grad, jf DBH- rapport "Ferdige kandidater". Tabellen inkluderer ikke videreutdanning. Tallkvaliteten for lavere grad er noe mangelfull frem til 2008. Etter innføringen av nye rutiner for registrering av grader/ vitnemål for bachelor legger vi til grunn at tallene vil gi et bedre bilde fra 2008/ 2009.

	2004					2005					2006				
	Lavere grad	Master	Høyere grad	Profesjon	Total	Lavere grad	Master	Høyere grad	Profesjon	Total	Lavere grad	Master	Høyere grad	Profesjon	Total
HF	501	37	287		825	296	204	218		718	378	339	150		867
JUR	41	57	14	321	433	44	76	5	340	465	35	154	4	306	499
MED		18	40	186	244	47	56	39	172	314	32	87	26	167	312
MN	109	10	240	50	409	72	246	178	60	556	99	349	62	61	571
OD				56	56				41	41	34			61	95
SV	481	37	236	76	349	307	225	142	90	764	411	362	70	77	920
TF	7	3	1	20	31	14	19	3	8	44	16	21	2	14	53
UV1)	398	43	34	95	570	348	171	20	48	587	401	224	31	39	695

	2007				2008				
	Lavere grad	Master	Høyere grad	Profesjon	Total	Lavere grad	Master	Profesjon	Total
HF	535	357	255		1117	557	413		970
JUR	48	383	9	235	675	32	526		558
MED	17	98	48	193	356	24	111	182	317
MN	59	331	100	56	546	156	430	2	588
OD	17	29	0	37	83	18	51		69
SV	373	380	201	92	1046	445	404	90	939
TF	11	13	7	11	42	23	21	9	53
UV1)	294	297	30	46	667	424	328		752

Kilde: DBH. Link til DBHs definisjon og rapport:

http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/dokumentasjon/fremhenting.cfm?emne_id=2&tabell_id=104&emne_navn=Studentdata

1.PPU inkludert